

Önsöz: «Kitapeformans»a ben yeri geldiğinde «yazarokur performans» ya da «okuryazar performans» da diyebilirim. Manifestomun yedi maddesi var çünkü yedi önemli bir sayıdır biliyorum.

Çiğdem y Mirol
KİTAPERFORMANS MANİFESTO
11.11.11

1. Kitap, şimdi ve burada, yazarıyla ve okuruyla, sesli ya da sessiz bir performanstır. Kitapeformans çıplak, sabit ve metinsel bir vücuttur. Sabit olanda hareket imkânsızsa, imkânsızı mümkün kılmak için tuhaflaşmak ve saçmalamak gerekir. Tuhaflaşmak ve saçmalamak içinse kayda değer bir zekâ seviyesinin yanısıra üstün bir cesaret ile tuhaf ve saçma olanın farkına varmak, bu ikisinin o değişik gücünü kabul etmek gerekir. Bunları yapabilmek içinse herşeyden önce iyi bir okur olmak gerekir.
2. Okurluk evrimdir. Yazarlık devrimdir. Bu bağlamda da her bağlamda olduğu gibi evrim devrimin içindedir. Okurluk ve yazarlık özel bağlamında ise evrim arketip bir yolculuktur, devrim ise narsistik bir biçimdir. Bunların ön koşulu benliktir: Tam benlik.
3. Olmak ya da olmamak bilince endeksli bir durumdur. Bu durumsal alan, kendini kendisi dışında şu şekillerde de harekete geçirir ve olaysal alanlara dönüşür: Anlatmak ya da anlatmamak, okumak ya da okumamak, anlamak ya da anlamamak. Anlamak ya da anlamamaktan kasıt kitapeformansta keyif almak ya da keyif almamaktır. Keyif vermenin komik olmakla sınırlandırılmayacağı gibi keyif almak da gülmek ile sınırlandırılmaz.
4. Gerçekçi değil doğrucu olmak esastır. Hayâl değil kurmaca kurmak şarttır. Çünkü amaç doğrucu bir kurmaca oluşturmaktır. Bunun ne tuhaflaşmakla ne de saçmalamakla çelişmediği gün gibi ortadadır.
5. Kahramanlaşan okurun kurmacalama deneyimi, kurmacalaşan okurun kahramanlaşma deneyimine eşit olmanın yanısıra eştir de. Her iki durumda da söz konusu okur kitapeformans yazarının imkânsızı mümkün kılacak olan bilinççi okurudur. Bilinççi okurun kim olduğunu bilinççi okurdan başka kimse bilemez, bilmemelidir.
6. Kitapeformansta yaratıcılık öksüz bir fenomendir. Ne zaman nasıl ortaya çıkacağı kitapeformansın ne zaman nasıl harekete geçeceğinin ilk ve tek koşuludur.
7. Aşk, şimdi ve burada, okur ve yazar arasında, fâni değil metinsel bir olgudur. Bu aşk, okuma edimini yazma edimine karıştırır. Bu aşkta boşluklar hayâllerle doldurulur. Bu aşkta olumsuzluklar gizlidir. Bu aşktan sabit anlam (!) çıkarmak imkânsız bir ihtimaldir. Bu aşk birbirinden farklı biçimlerde dışavurulabilir. Bu farklılık yazarı özgünleştirmeli, okuru özgürleştirmelidir.

Sonsöz: «Kitapeformans Manifesto» 11.11.11 tarihinde yazıldı ve ilk kez *Çiğdem y Mirol KUARTET*'in ilk parçası olan *Yüzüm Kitap*'ta yayımlandı. Bknz. «Kitapeformans Manifesto», *Yüzüm Kitap*. Ankara: Kanguru Yayınları, Ağustos 2012. 299-300.